

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

६ युद्धकाण्ड

अध्याय ९

ततो निकुम्भो रभसः सूर्यशत्रुमहाबलः ।
सुप्रभो यज्ञकोपश्च महापाश्चो महोअर् ॥१॥

अग्निकेतुश्च दुर्धर्षो रश्मिकेतुश्च राक्षसः ।
इन्द्रजित्तच महातेजा बलवान्नावणात्मजः ॥२॥

प्रहस्तोऽथ विरूपाक्षो वज्रदंष्ट्रो महाबलः ।
धूम्राक्षश्चातिकायश्च दुर्मुखश्चैव राक्षसः ॥३॥

परिधान्पट्टसान्प्रासाद्यक्षिणीशूलपरश्चधान् ।
चापानि च सबाणानि खड्गांश्च विपुलाञ्जितान् ॥४॥

प्रगृह्य परमकुद्धाः समुत्पत्य च राक्षसाः ।
अबृवन्नावणं सर्वे प्रदीप्ता इव तेजसा ॥५॥

अद्य रामं वधिष्यामः सुग्रीवं च सलक्षणम् ।
कृपणं च हनूमन्तं लङ्घा येन प्रधर्षिता ॥६॥

तान्गृहीतायुधान्सर्वान्वारयित्वा विभीषणः ।
अब्रवीत्प्राञ्जलिर्वर्क्यं पुनः प्रत्युपवेश्य तान् ॥७॥

अप्युपायैस्त्रिभिस्तात योऽर्थः प्राप्तुं न शक्यते ।
तस्य विक्रमकालांस्तान्युक्तानाहुर्मनीषिणः ॥८॥

प्रमत्तेष्वभियुक्तेषु दैवेन प्रहतेषु च ।
विक्रमास्तात सिध्यन्ति परीक्ष्य विधिना कृताः ॥९॥

अप्रमत्तं कथं तं तु विजिगीषुं बले स्थितम् ।
जितरोषं दुराधर्षं प्रधर्षयितुमिच्छुथ ॥१०॥

समुद्रं लङ्घयित्वा तु धोरं नदनदीपतिम् ।
कृतं हनुमता कर्म दुष्करं तर्कयेत कः ॥११॥

बलान्यपरिमेयानि वीर्याणि च निशाचराः ।
परेषां सहसावज्ञा न कर्तव्या कथं चन ॥१२॥

किं च राक्षसराजस्य रामेणापकृतं पुरा ।
आजहार जनस्थानाद्यस्य भायां यशस्विनः ॥१३॥

खरो यद्यतिवृत्तस्तु रामेण निहतो रणे ।
अवश्यं प्राणिनां प्राणा रक्षितव्या यथा बलम् ॥१४॥

एतत्रिमित्तं वैदेही भर्य नः सुमहङ्कवेत् ।
आहृता सा परित्याज्या कलहार्थे कृते न किम् ॥१५॥

न नः क्षमं वीर्यवता तेन धर्मानुवर्तिना ।
वैरं निरर्थकं कर्तुं दीयतामस्य मैथिली ॥१६॥

यावन्न सगजां साश्चां बहुरत्नसमाकुलाम् ।
पुरीं दारयते बाणैर्दीयतामस्य मैथिली ॥१७॥

यावत्सुधोरा महती दुर्धर्षा हरिवाहिनी ।
नावस्कन्दति नो लङ्घां तावत्सीता प्रदीयताम् ॥१८॥

विनश्येद्वि पुरी लङ्घा शूराः सर्वे च राक्षसाः ।
रामस्य दयिता पनी न स्वयं यदि दीयते ॥१९॥

प्रसादये त्वां बन्धुत्वात्कुरुष्व वचनं मम ।
हितं पथ्यं त्वहं बूमि दीयतामस्य मैथिली ॥२०॥

पुरा शरत्सूर्यमरीचिसंनिभान् ।
नवाग्रपुङ्गान्सुदृढानृपात्मजः ।
सृजत्यमोघान्विशिखान्वधाय ते ।
प्रदीयतां दाशरथाय मैथिली ॥२१॥

त्यजस्व कोपं सुखधर्मनाशनं ।
भजस्व धर्मं रतिकीर्तिवर्धनम् ।
प्रसीद जीवेम सपुत्रबान्धवाः ।
प्रदीयतां दाशरथाय मैथिली ॥२२॥

his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org

---

Last updated on March 25, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com